

ACOS

Ditt digitale fundament

Alle mennesker skal,
uavhengig av evne, kunne
ta til seg informasjon og
utføre oppgaver på **like vilkår**

Introduksjon

Innledning

Sjekk av universell utforming for Østre Toten kommune ble gjennomført i november 2023. Denne rapporten oppsummerer funnene fra gjennomgangen. Dette er ikke en fullstendig gjennomgang av alle nettsidene til Østre Toten kommune i forbindelse med universell utforming, men en gjennomgang av de viktigste områdene.

Sammendrag

ACOS har gjennomgått nettsidene til Østre Toten kommune sett opp mot kravene til universell utforming. Det er gjort funn i gjennomgangen som vi vil anbefale dere å utbedre, for å sikre at innholdet på nettstedet er tilgjengelig for alle brukere. Vi vil likevel fremheve at nettstedet til Østre Toten kommune er godt universelt utformet.

Noen av hovedfunnene fra gjennomgangen

Elementer som fungerer **godt** på nettsidene:

- Artikler på nettstedet har beskrivende sidetitler.
- Det er benyttet konsekvent navigasjon.
- Tab-rekkefølgen på Østre Toten kommune sine nettsider fungerer godt.
- Nettsidene fungerer godt på mobil og andre mindre skjermer.
- Det er benyttet gode kontrastfarger på nettsidene.

Elementer på nettsiden som **trenger forbedringer**:

- Vi anbefaler å jobbe med å lage selvforklarende lenketekster.
- Det er flere bilder på nettsidene som mangler alternativ tekst.
- Det er flere artikler som er over 1 år gamle på nettsted. Vi anbefaler å oppdatere disse artiklene.
- Nettstedet har en god del artikler med tomme overskrifter og feil i overskriftsnivå.

01 | Lenker

Lenker

Lenker skal være beskrivende

Det skal være tydelig hvor du havner når du klikker på en lenke. Er lenken utydelig kan det føre til misforståelser eller at brukeren ikke klikker i det hele tatt. Det bør være mulig å forstå lenkens mål når man leser lenken i den konteksten den står i.

Vi anbefaler at selve lenketeksten er selvforklarende, da skjermleserbrukere ofte kun leser overskrifter og deretter hører gjennom lenkene. I praksis betyr det at lenketekster ikke bør bestå av bare ett ord, men av flere ord som sammen beskriver hvor lenken går.

Les mer

Les mer om parkering av el-bil

For å lese mer om parkering av el-biler klikk her

Les mer om parkering av el-biler

Mobilnummer gjøres om til lenker

Mobilnummer bør være lenket slik at brukere som leser nettsiden på mobil lett kan klikke på lenken for å ringe nummeret.

Funn fra testen

Lenker

Informasjon: [Verksted - vi lager noe å leke med](#) (Facebook)

Det er også fine uteområder for aking og lek på blant annet Stenberg friluftsmuseum, og på [skisporet.no](#) finner du kart og oppdatert informasjon om skiløypene.

Hos Vitensenteret på Gjøvik kan man blant annet være med å bygge/programmere Lego mellom kl. 11-16 alle dager (informasjon og billettpriser: [vitensenteret.no](#)), og Totenbadet på Raufoss holder åpent hver dag mellom 11-18.30 (informasjon og billettkjøp her: [totenbadet.no](#)).

Kommentar

Vi anbefaler mer selvforklarende lenketekster.

Informasjon og billettkjøp: [Bygdekinoen.no](#)

Kommentar

Vi anbefaler å gjøre større del av setningen om til en lenke.

Informasjon: [ostretoten.frivilligsentral.no](#)

Kommentar

Forslag til lenketekst: "Du finner mer informasjon om trugetur til Tyrikampen på Østre Toten frivilligsentral sine nettsider."

Se funnet her: [Aktiviteter i vinterferien 2023](#)

Funn fra testen

Lenker

Bestille

Time avtales på forhånd. [Fyll ut vårt kontaktskjema](#) og legg med informasjon om når du ønsker å avlegge prøven. Eller ring oss på telefon 611 41 500 for å bestille time.

Boken "Læremateriell - Etablererprøven for serveringsvirksomheter" er pensum, og kan kjøpes hos [VINN](#).

Kommentar

Lenker skal ha selvforklarende tekst.

Se funnet her: [Etablererprøven](#)

[Søknad fylles ut elektronisk](#)

Kommentar

Forslag til lenketekst: "Søk om skjenkebevilling".

Se funnet her: [Enkeltanledning og ambulerende skjenkebevilling](#)

Det er også fine uteområder for aking og lek på blant annet Stenberg friluftsmuseum, og på [skisporet.no](#) finner du kart og oppdatert informasjon om skiløypene.

Hos Vitensenteret på Gjøvik kan man blant annet være med å bygge/programmere Lego mellom kl. 11-16 alle dager (informasjon og billettpriser: [vitensenteret.no](#)), og Totenbadet på Raufoss holder åpent hver dag mellom 11-18.30 (informasjon og billettkjøp her: [totenbadet.no](#)).

Onsdag 1. mars

Felles skitur til Rausteinshytta

Oppmøte ved Oksbakken kl. 11

Alder: Åpent for alle

Mer informasjon: [ostretoten.frivilligsentral.no](#)

Se funnet her: [Aktiviteter i vinterferien 2023](#)

Se flere funn her: [Spillemidler](#)

Kommentar

Vi anbefaler å skjule URL-ene og legge inn selvforklarende lenketekster.

Funn fra testen

Lenker

► Se DIBK - <https://dibk.no/om-oss/Nyhetsarkiv/hva-ma-til-for-a-sende-inn-en-byggesoknad/> ↗

► Se DIBK - <https://dibk.no/verktoy-og-vevisere/bruksendring/> ↗

► Se DIBK - <https://dibk.no/om-oss/Nyhetsarkiv/har-du-nok-kompetanse-til-a-erklare-ansvar-i-et-byggeprosjekt/> ↗

Via Altinn ↗ kan skogeier melde inn tiltak, og se saldo og detaljer for egen skogfondskonto tilbake til 1991 (avvirkning, tiltak, kr., m3, areal, mm).

Dersom du ikke har mulighet til å fylle ut elektronisk søknadsskjema, [kan du fylle ut dette papirskjemaet](#) (PDF).

Elektronisk søknad ↗

Kommentar

Vi anbefaler å skjule URL og legge inn forklarende lenketekst.

Se funnet her: [Bygge, rive eller endre](#)

Se flere funn her: [Telefon- og besøkstid](#) [Helt på Jordet](#) [KS læring](#)

Kommentar

Vi anbefaler at lenketeksten inneholder informasjon om hva brukeren vil finne mer informasjon om på Altinn sine nettsider.

Se funnet her: [Skogfond](#)

Kommentar

Forslag til lenketekst: "Søknadsskjema for helse- og omsorgstjenester".

Kommentar

Forslag til lenketekst: "Elektronisk søknadsskjema for helse- og omsorgstjenester".

Se funnet her: [Slik søker du om helse- og omsorgstjenester](#)

Funn fra testen

Lenker

Slik søker du

[Det søkes på eget søknadsskjema](#).

Kommentar

Forslag til lenketekst: "Søk om ledsagerbevis".

Se funnet her: [Ledsagerbevis](#)

[Elektronisk søknad](#)

Kommentar

Forslag til lenketekst: "Søk om helse- og omsorgstjenester".

Se funnet her: [Slik søker du om helse- og omsorgstjenester](#)

På Østre Toten har vi i dag to kunstverk fra dette prosjektet. Dette er Ansgar Ole Olsens skulptur "[Protese og Visir](#)" i strandkanten ved Tallodden på Kapp, og Johannes Engelsen Espedals installasjon "[Søylegang](#)" (Helgøya) i strandkanten ved Peder Balke-senteret.

For mer info om prosjektet se [Kulturnett innlandet](#) sine sider.

Kommentar

Vi foreslår at det her lages mer forklarende lenketekster. I tillegg ligger det en tom lenke etter "Søylegang" som bør fjernes. Tomme lenker listes opp av skjermlesere og bør derfor fjernes.

Se funnet her: [Mjøsa - et kunstprosjekt](#)

Dersom du ikke har mulighet til å fylle ut elektronisk søknadsskjema, [kan du fylle ut dette papirskjemaet](#) (PDF).

Kommentar

Forslag til lenketekst: "Papirskjema for søknad om helse- og omsorgstjenester".

Funn fra testen

Lenker

Skoleruta 2022/2023

[Last ned hele skoleruta her. \(PDF, 178 kB\)](#)

Skoleruta 2023/2024

[Last ned hele skoleruta her. \(PDF, 215 kB\)](#)

Skoleruta 2024/2025

[Last ned hele skoleruta her. \(PDF, 215 kB\)](#)

Kommentar

Vi anbefaler at alle offentlige virksomheter i størst mulig grad legger ut tekstdokumenter i HTML format på sine nettsider. Dersom det er nødvendig med PDF-format for å ivareta formateringen i dokumentet kan det gjøres unntak. Nettsidene til Østre Toten kommune har noen lenker til PDF-dokumenter. Merk at PDF-dokumenter som det lenkes til på nettsidene også skal være universelt utformet. Vi anbefaler dere å gjennomgå alle PDF-dokumenter og vurdere om det er mulig å legge dem ut som tekstdokumenter på nettsiden.

Se funnet her: [Skoleruta - ferie og fridager](#)

02

Utforming av lenker

Utforming av lenker

Lenker skal skille seg ut fra resten av innholdet og være konsekvent markert. Det gjør det enkelt å få oversikt og forstå hva som faktisk er lenker på nettstedet. Det er ikke godt nok å bare bruke en annen farge på lenkene, du må i tillegg bruke for eksempel understreking, ramme eller et ikon.

Funn fra testen

Lenker skal tydelig skiller seg fra resten av innholdet. På nettsidene som vi tok stikkprøver av var lenkene tydeliggjort med understrekning og dermed i henhold til kravene.

03

Korrekt bruk av bilder

Korrekt bruk av bilder

Bildet mangler alternativ tekst

Alternativ bildetekst er viktig for de som ikke kan se bilder eller som har skrudd av bildevisning. Teksten skal beskrive bildets motiv på en kort og konsis måte, der du begynner med det viktigste. Bilder som er lenket skal ha en alternativ bildetekst som i tillegg beskriver lenkes mål.

Merk at det ikke er krav om alternativ tekst for pyntebilder. Dersom det ikke er angitt alternativ tekst for et bilde vil CMS'et automatisk legge inn tom verdi i alt-attributten. En skjermleser vil da automatisk hoppe over opplesing av bildet.

Bilde av tekst anbefales ikke

Vi vil anbefale å så langt som mulig unngå bilde av tekst. Dette fordi tekstkvaliteten blir dårlig ved forstørring, og hjelpemiddel for dyslektikere ikke kan dra nytte av teksten i bildet. Informasjonen i bildet vil heller ikke være tilgjengelig for brukere som benytter skjermleser.

Funn fra testen

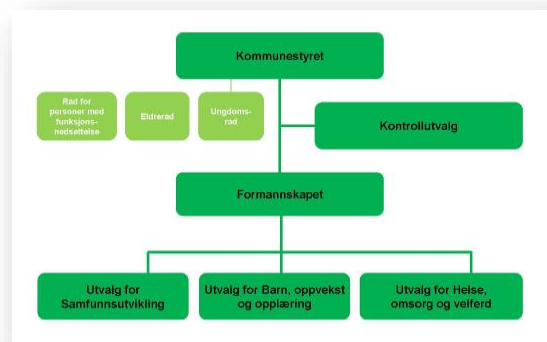
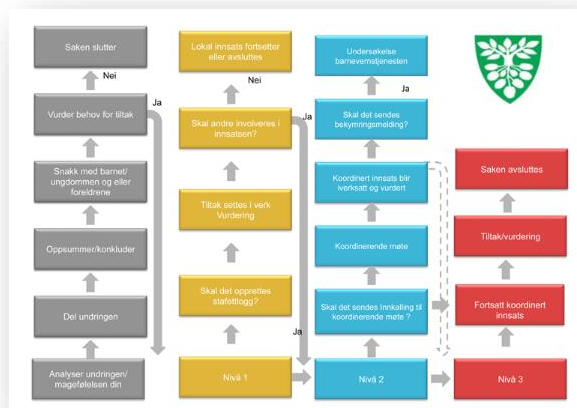
Nettsidene til Østre Toten kommune benytter i liten grad bilder. De aller fleste bildene som er gjennomgått i forbindelse med testen har alternativ tekst.

Funn fra testen

Korrekt bruk av bilder

Kommentar

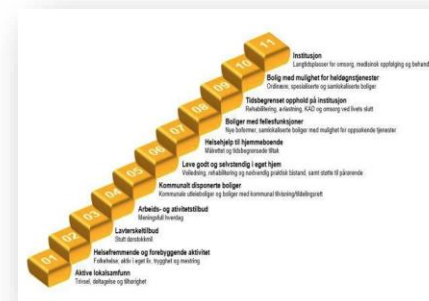
Vi vil anbefale å så langt som mulig å unngå bilde av tekst. Dette fordi tekstkvaliteten blir dårlig ved forstørring, og skjermlesere klarer ikke å oppfatte teksten i bildet. Noen av bildene i eksemplene her har også tekst med svak fargekontrast mot bakgrunnen, samt at noen av bildene mangler alternativ tekst.

Se funnet her:

[Organisasjonskart](#)

Bilde av vannmåler	Type	Advisning
	Vannmålere uten røde tall	Alle tall skal leses av Vannmålernummeret står som regel i rødt eller svart måleren. Eksempel 1: 00166
	Vannmålere med hvite og røde tall	Les kun av hvite tall. Vannmålernummeret står som regel i rødt eller svart måleren, eller på lokket. Eksempel: 00483

Se funnet her: [Sang og musikk](#)

Se funnet her: [Handlingsveileder - bedre tverrfaglig innsats](#)

Se funnet her: [Lese av vannmåler](#)

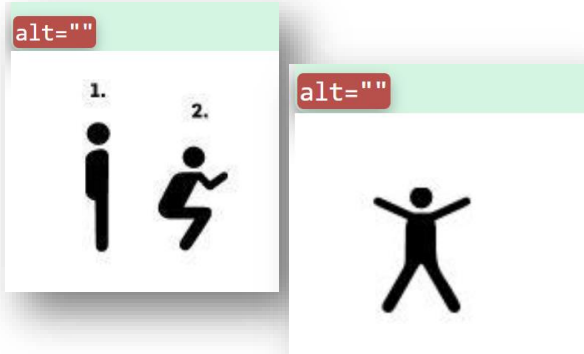
Se funnet her: [Helhetlig innsatstrapp](#)

Se flere funn her: [Aktiviteter i vinterferien 2023](#)

Acos

Funn fra testen

Korrekt bruk av bilder

Kommentar

Bildene i artikkelen om trening ved benken mangler alternativ tekst.

Se funnet her: [Trening ved benken](#)

Kommentar

Flere av bildene i artikkelen mangler alternativ tekst.

Se funnet her: [Matauke, hushold og fritid](#)

Funn fra testen

Korrekt bruk av bilder

Kommentar

Bildene i disse artiklene mangler alternativ tekst.

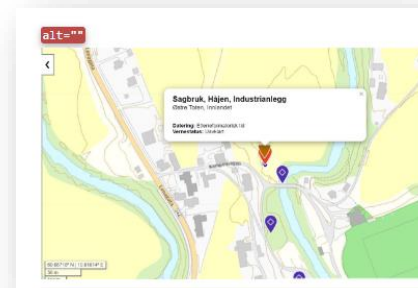

Se funnet her: [Forurensning](#)

Se flere funn her [Stasjonene](#)

Se funnet her: [Vannkraft og håndverk](#)

Se funnet her: [Slik blir du kvitt brunskogsnegler](#)

Østre Toten
kommune alt="" alt=""

Se funnet her:

[Østre Toten kommune](#)

Kommentar

Logoen til Østre Toten kommune mangler alternativ tekst. **Den alternative teksten kan enten legges inn av ACOS i deres kundedesign eller den kan endres ved at dere laster opp logofilen på nytt i innstillingene.** Da skal systemet automatisk legge inn portalnavnet fra innstillingene i felt for alternativ tekst for logoen.

04

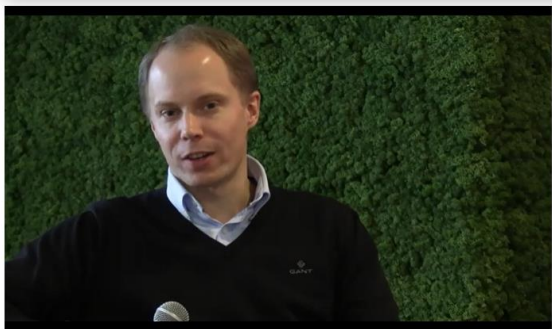
Filmer skal være
tilgjengelig for alle

Filmer skal være tilgjengelig for alle

Teksting av filmer mangler

All informasjon på nettsted skal være tilgjengelig for alle brukere. Dersom informasjon presenteres ved hjelp av video skal videoen være tekstet, bortsett fra når mediene fungerer som mediealternativer til tekst og er tydelig merket som det.

Funn fra testen

Kommentar

Videoene i denne artikkelen mangler teksting.

Se funnet her: [ØkonomiNAVigasjon](#)

Se flere funn her: [Menn i helse](#) [KS læring](#)

[Hør lydfil \(MP3, 26 MB\)](#)

Kommentar

I WCAG krav nummer 2.1.1 står det at du skal gi brukeren et alternativ når innholdet presenteres kun som video eller lyd. Vi anbefaler at dere lager en transkripsjon av lydfilen. Alternativt kan dere formidler informasjonen i form av tekst i artikkelen. Dette vil gjøre at personer med nedsatt hørsel kan få tilgang til informasjonen.

Se funnet her: [ØkonomiNAVigasjon](#)

05

Tekst og struktur

Tekst og struktur

God tekststruktur er viktig for lesbarheten og for navigering i innhold på artikkelnivå. For best mulig effekt, både for lesbarhet og tekstens troverdighet, bør tekstens struktur og utseende være konsekvent gjennom hele nettstedet.

Den første overskriften på en nettside skal alltid være overskriftsnivå <h1>, mens underoverskrifter skal ha overskriftskode <h2>, <h3> og så videre. Rekkefølgen på nivåene skal være korrekt. Nedover i nivå går du ett steg om gangen, oppover avhenger det av hvordan teksten skal bygges opp. <h1>-<h2> og <h1>-<h1> er tillatt, <h1>-<h3> er ikke tillatt.

Funn fra testen

Tekst og struktur

H1 Sport og trening

Østre Toten har høy deltakelse i organiserte aktiviteter. De tradisjonelle idrettene ski, skyting, sykkel, fotball, håndball og svømming har flest aktive. Noen aktivitetstilbud er regionale.

Her er en oversikt over hvilke lag og foreninger som gir hvilke tilbud:

H1A

H3

H3 All idrett

Lensbygda sportsklubb [↗](#)

Toppen IL [↗](#)

H1

B

Kommentar

Feil i rekkefølge på overskriftskodene. Rekkefølgen skal være h1, h2, h3 og så videre. Det anbefales at kun artikkelen sin overskrift har overskriftskode <h1>. Artikkelen inneholder også tomme overskrifter som bør fjernes.

Se funnet her: [Sport og trening](#)

Flere sider med samme problem:

[Aktiviteter i vinterferien 2023](#)

[Trening ved benken](#)

[Dikt, sitater og sangtekster](#)

[Plantekjøp/planting, gjødsling, ungsogpleie, markberedning, kunstig kvisting, rens av grøfter/bekker i skog](#)

[Etablererprøven](#)

[Sang og musikk](#)

[Aktuelle brosjyrer](#)

[Skogfond](#)

[Matauke, hushold og fritid](#)

[Aktiviteter i vinterferien 2023 - Østre Toten kommune \(ototen.no\)](#)

[Utendørs aktivitetsanlegg](#)

[Bygge, rive eller endre](#)

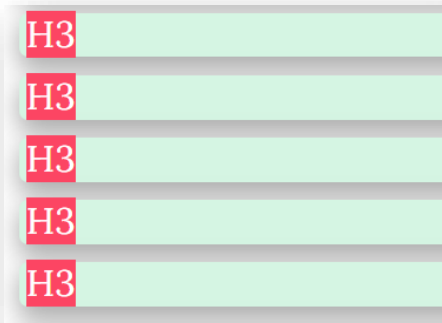
[Møtesteder, håndverk / hobby, interessefellesskap og humanitære organisasjoner](#)

[Svømmegruppe](#)

[Ungdomsgruppe](#)

Funn fra testen

Tekst og struktur

Kommentar

Vi vil anbefale å fjerne tomme overskrifter fra artikkelen. Tomme overskrifter vil være forstyrrende for lesere som benytter skjermlesere for opplesing av nettsidene. De tomme overskriftene fjernes automatisk når dere lagre artikkelen på nytt i CMS'et.

Se funnet her: [Stasjonene](#)

Se flere funn her: [Bli støttekontakt](#)

[Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger](#)

[Forurensning](#)

[Helse og Friskliv](#)

[Slik søker du om helse- og omsorgstjenester](#)

[Kvalifiseringsprogram](#)

[Store rovdyr](#)

[Fastlege](#)

[Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger](#)

[Slik søker du om helse- og omsorgstjenester](#)

[Ledsagerbevis](#)

Funn fra testen

Tekst og struktur

Hva spiser grevlingen?

Grevlingen er en meitemarkspesialist. Den finner mat i hager, parker og kirkegårder. Små,

Se funnet her: [Store rovdyr](#)

The screenshot shows the website for Østre Toten kommune. At the top left is the logo with 'H1' and 'Østre Toten kommune'. To the right are links for 'For ansatte' and 'Kontakt oss'. Below the navigation is a breadcrumb trail: 'Forsiden > Aktuelt'. Two news items are listed:

- H3** [Barnehage - supplerende opptak - søknadsfrist 1. desember](#)
Østre Toten kommune gjennomfører ett hovedopptak i året med søknadsfrist 1. mars. I tillegg har vi ett suppleringsopptak med søknadsfrist 1. desember.
- H3** [Egenberedskapsuka 2023](#)
Fra og med i dag, 30. oktober, og til 5. november arrangeres årets egenberedskapsuke. Er du forberedt hvis noe skulle skje?

Se funnet her: [Aktuelt](#)

Kommentar

Artikkelen inneholder noen overskrifter som mangler overskriftskode.

Kommentar

Feil i rekkefølge på overskriftskodene. **ACOS vil utbedre feilen i en fremtidig versjon av CMS'e.**

06

Språk i artikler

Språk i artikler

I WCAG finnes det et bør-krav som gjelder leseferdighet. Kravet sier at dersom det finnes innhold på nettsiden som krever høye leseferdigheter, så skal det finnes et mer lettlest alternativ. Med høyere leseferdigheter menes det nivå som forventes etter norsk ungdomsskole. Vi oppfordrer i stedet våre kunder å skrive tekster som alle kan forstå.

Et godt råd for fokus på klarspråk når du skriver artikler: Tenk deg at du skal finne informasjon raskt, da ville du kjøpt lest overskriftene på en side. Det er derfor viktig at avsnittene under en overskrift har innhold man forventer å lese om etter å ha lest overskriften. I tillegg må ingressen gi et tydelig hint om hva artikkelen handler om.

Funn fra testen

- ▶ Støttekontakt gis som hovedregel ikke til barn under 10 år og personer som bor i institusjon, i bemannede omsorgsboliger eller har innvilget 1:1-bemanning.

Se funnet her: [Støttekontakt](#)

Kommentar

Et godt råd for å ha fokus på klarspråk på kommunale nettsidene. Vi anbefaler at 1:1 bemanning skrives helt ut, «en til en bemanning».

Funn fra testen

Språk i artikler

Etablererprøven

Hvem kan ta prøven?

Kommentar

Hva er etablererprøven?

Se funnet her: [Etablererprøven](#)

Grupperamme

Ukentlige møter, 1 ½ t hver gang. Dag: Klokkeslett:..... Sted: Brukerstyrt senter.

Antall deltagere 3 – 8. Det vil være gradvis innsling i gruppa etter individuell vurdering. Maks tid for deltagelse i gruppa er ett år.

Kommentar

Informasjon om dag og klokkeslett for gruppetimer mangler.

Se funnet her: [Ungdomsgruppe](#)

Enkeltanledning og ambulerende skjenkebevilling

Kommentar

Vi anbefaler at dere benytter et enkelt språk i artiklene på nettsiden. I dette tilfellet anbefaler vi at dere benytter et annet ord for ambulerende.

Se funnet her: [Enkeltanledning og ambulerende skjenkebevilling](#)

Funn fra testen

Språk i artikler

► [Lovdata – Forskrift om skogfond o.a.](#)

skogfond. Skogfond kan, uten forhåndsgodkjenning, brukes til å dekke årlig vedlikehold av skogsbilveier inntil 4 kr/m.

Via [Altinn](#) kan skogeier melde inn tiltak, og se saldo og detaljer for egen skogfondskonto tilbake til 1991 (avvirkning, tiltak, kr., m3, areal, mm).

Kommentar

Vi anbefaler å unngå forkortelsen (o.a.,kr/m, med mer, m3), slik at leserne slipper å lure på hva forkortelsene betyr.

Se funnet her: [Skogfond](#)

 Denne artikkelen er over 1 år gammel og kan inneholdt utdatert informasjon

Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger

Se funnet her: [Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger](#)

Se flere funn her: [Kvalifiseringsprogram](#)

[Støttekontakt](#)

Kommentar

Over artikkelen om introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger står det at artikkelen er over ett år gammel. Dette kan forvirre lesere og skape tvil om troverdighet av informasjonen i denne artikkelen. Vi anbefaler å oppdatere alle artikler som er markert med "artikkelen er over ett år gammel".

07

Beskrivende tekst

Beskrivende overskrifter og ledetekster

Beskrivende tekst

Beskrivende sidetitler

Sidetittel presenteres øverst i vinduet eller i fanen i nettleseren, og er også det første som leses av en skjermleser. Mange brukere benytter sidetittelen som del av navigeringen, blant annet for å finne tilbake til den aktuelle siden ved mange åpne faner i nettleseren. Gode sidetitler er også viktig for at folk skal finne frem via Google og andre dynamiske søk. Sidetittelen bør derfor være beskrivende for den spesifikke siden.

Funn fra testen

Det er benyttet forklarende sidetitler på Østre Toten kommune.

Beskrivende overskrifter og ledetekster

En velskrevet artikkel er alltid brutt opp med klare og beskrivende mellomtitler. De gjør det lettere for brukerne å skimle innholdet og finne den delen de er interessert i. Overskrifter bryter også opp lange tekster, slik at innholdet ditt ikke er overveldende å lese. Dersom det er brukt overskrifter skal de beskrive emne eller formål for innholdet som hører til. Personer med synshemming har spesielt nytte av overskrifter, da de ofte hopper mellom overskrifter når de bruker skjermleser.

Funn fra testen

Det er benyttet beskrivende overskrifter og ledetekster på nettsidene til Østre Toten kommune.

08

Tabeller

Tabeller skal kunne brukes av alle

Tabeller skal kunne brukes av alle

For at tabeller skal kunne tolkes og forstås rett er det viktig at de kodes riktig. Det gjelder både for de som ser tabellen, og spesielt for de som bruker hjelpemidler. Rad- og kolonneoverskrifter skal kodes som nettopp dette (<th>), slik at det er mulig å forstå hva innholdet i tabellen betyr.

Tabellens tittel skal kodes som <caption>, og ikke som en vanlig overskrift (som for eksempel <h3>). Dette er fordi caption har en kobling til selve tabellen (både visuelt og teknisk) som gjør at de hører sammen, noe den vanlige overskriften ikke har. Komplekse tabeller gjør innholdet vanskelig å forstå. Prøv derfor å holde tabellen så enkel så mulig, del gjerne opp i flere tabeller.

Funn fra testen

Salg av alkoholholdig drikk

Grunnlag	Gebyr
Gruppe 1 (2,5-4,7 volum% alkohol pr. vareliter)	0,23,-
Gruppe 2	0,65,-
Bevillingsgebyr for salg minimum	1850,-

Kommentar

ACOS vil i en fremtidig versjon av tabellfunksjonen legge til ikoner for sortering. Dette for å synliggjøre bedre at tabellen kan sorteres ved å klikke på kolonneoverskriftene.

Se funnet her: [Bevilling](#)

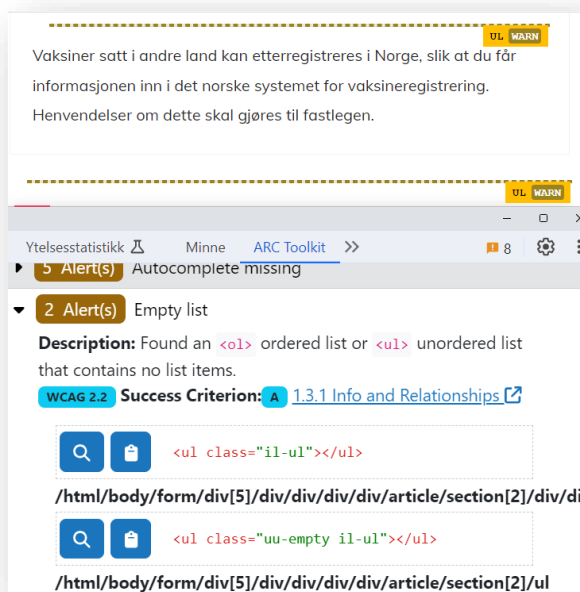
09

| Lister

Lister

Lister kan benyttes for å ramse opp informasjon. Fordelen med lister er at informasjonen blir strukturert både visuelt og i kode. Dermed blir informasjonen lettere å lese og forstå for alle brukere. En vanlig brukerfeil er at tekst blir limt inn fra annen kilde, hvor listen kanskje har visuelle listepunkt, men ikke er kodet som liste. I kravene til universell utforming står det at elementer skal være kodet som det de ser ut som.

Funn fra testen

Kommentar

Artikkelen inneholder tomme lister som bør fjernes. Tomme lister fjernes automatisk fra artikkelen når du lagrer den på nytt i CMS'et.

Se flere funn her:

[Delegeringsreglement](#)

[Korttidsopphold](#)

[Startlån og tilskudd](#)

[Priser/gebyrer - vann, avløp og renovasjon](#)

[Organisasjonskart](#)

[Kultur og miljøsti Håjen](#)

[Gratis hurtigtester](#)

[Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger](#)

[Støttekontakt](#)

Se funnet her: [Koronasertifikat](#)

10 | Hoppe over innhold

Mulighet til å hoppe over innhold på siden

Det skal være mulig å hoppe over faste blokker med informasjon og komme direkte til selve innholdet (for eksempel der artikkelen starter). Blokker med informasjon kan for eksempel være hovedmenyen, som gjentas på alle sider og ikke alltid er like aktuell å lese seg gjennom. Slike løsninger er spesielt nyttige for brukere som navigerer med tastatur eller andre hjelpemidler, som da slipper å klikke seg gjennom hele menyen før de får lese artikkelen.

Lenken som aktiviserer hoppet kan gjerne være skjult i utgangspunktet, men skal komme til syne når den får fokus (ved bruk av tastatur). Mekanismen for å hoppe over innhold på siden skal være tilgjengelig blant de tre første tab-stegene på siden, og hoppe til det første aktive elementet i hovedinnholdet.

Det kan også være aktuelt å legge inn flere slike hopp-lenker, for eksempel til søkefelt eller meny, uten at dette er et eget krav.

Funn fra testen

Hopp til innhold, søk og meny fungerer som forventet på nettsidene til Østre Toten kommune.

11

Tekstforståelse

Nettstedet er brukbart med tekstforstørrelse

Innhold skal kunne endres til 400 prosent størrelse ved 1280 piksler bredde, uten tap av informasjon eller funksjonalitet. Teksten skal være leselig og det skal være mulig å bruke funksjonalitet som menyer og lenker.

Funn fra testen

Ved forstørrelse til 200%, 300% og 400% endres innholdet uten tap av informasjon eller funksjonalitet på de undersøkte sidene.

12 | Navigasjon på nettstedet

Navigasjon på nettstedet

Brukeren skal ha flere ulike innganger til innholdet på et nettsted. For mange brukere er menyen den viktigste metoden for navigering, men en må supplere dette med for eksempel søkefunksjon, alfabetisk liste eller nettstedskart.

1. Søk skal være enkelt å finne og bruke.
2. Alfabetisk liste presenterer sidene ut fra stikkord og/eller sidenes titler i alfabetisk rekkefølge.
3. Nettstedskart presenterer sidene ut fra deres plassering i menystrukturen.

Funn fra testen

På nettstedet til Østre Toten kommune kan brukeren finne innhold på flere måter. Leserne kan benytte søk eller de kan finne innhold ved hjelp av menyen.

Konsekvent navigering

Forutsigbarhet er viktig for mange brukere. Dersom grensesnittet endres innenfor et og samme nettside, vil det kunne oppleves forvirrende. Navigasjonslenker som gjentas på flere sider skal ha en konsekvent rekkefølge og elementer som har samme funksjonalitet på tvers av flere sider skal være utformet likt. Med dette menes for eksempel at menyer bør komme på samme sted og at søkefunksjonen skal fungere på samme måte på nettstedet.

Funn fra testen

Det er benyttet konsekvent navigasjon på nettsidene til Østre Toten kommune.

13

Navigere med tastatur

Det skal være mulig å navigere med tastatur

Det skal være mulig å navigere med tastatur

Flere brukergrupper benytter tastatur eller andre hjelpemidler for å navigere på nettsiden. All funksjonalitet skal derfor kunne brukes kun ved hjelp av tastatur. Det er viktig for brukere som benytter tastaturnavigasjon å forstå hvor på siden de er til enhver tid. Lenker skal som nevnt skille seg ut fra annet innhold, men de skal også få en ekstra visuell markering når de kommer i fokus (for eksempel den lenken du har tabbet deg til). En slik ekstra visuell markering kan for eksempel være understreking (om det ikke er understreking fra før), ramme, uthevet skrift eller bakgrunnsfarge.

Det skal være mulig å navigere med tastatur gjennom alt innholdet på nettsiden, uten å bli stående fast i noen elementer. Tastaturrekkefølgen på nettstedet skal ha en logisk rekkefølge. I tillegg skal det ikke automatisk skje en kontekstendring når brukeren navigerer med tastaturet.

Funn fra testen

Hva skjer i Østre Toten?

21.
SEP

Mindfulness - en
introduksjon ved Esther
Grootenboer

Kommentar

Teksten tilknyttet kalenderhendelser med lang tekst blir uleselig når de får fokus med tastaturnavigasjon. **Endring i deres kundedesign kan bestilles hos ACOS.**

Østre Toten
kommune

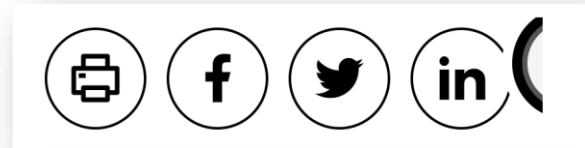
Kommentar

Fokusmarkeringen for logoen til Østre Toten kommune bør gå rundt hele logoen. **Endring i deres kundedesign kan bestilles hos ACOS.**

Se funn her: [Østre Toten kommune](#)

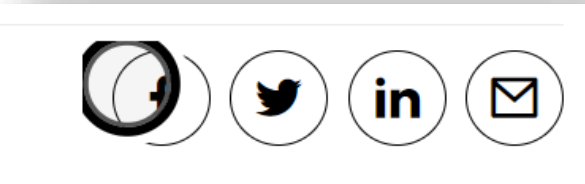
Det skal være mulig å navigere med tastatur

Funn fra testen

Kommentar

Når brukeren aktiverer et av ikonene med tastaturnavigasjon skjules ikonet. **Endring i deres kundedesign kan bestilles hos ACOS.**

Kommentar

Det er ikke mulig å åpne FAQ-spørsmålene ved hjelp av tastaturnavigasjon. **Endring i deres kundedesign kan bestilles hos ACOS.**

Se funn her: [Valg 2023](#)

14

Språkkode

Språkkode

For at opplesende hjelpemidler skal kunne velge korrekt stemme må en angi innholdets språk i koden, `<html lang="nb">`. Har du skrevet deler av innholdet på et avvikende språk skal dette fremgå av koden. Dette kan for eksempel være et sitat som er skrevet på et annet språk, eller at sideinnholdet er på et språk og menyene på et annet.

`<p>Dette er norsk tekst This is english. Her er det norsk igjen.</p>` I eksempelet er teksten i midten skrevet på engelsk, i motsetning til hovedinnholdet. Attributtet lang kan du sette på valgfritt element i html, eksempelvis ``, ``, `<div>`, `<a>` eller `<p>`.

Funn fra testen

Språkkode på nettsidene til Østre Toten kommune er «nb» (bokmål).

15

Klikkbare elementer

Klikkbare elementer

Klikkeflater skal være store nok

Det skal være enkelt å klikke på lenker og annen klikkbar funksjonalitet. Klikkeflaten kan derfor med fordel være større enn selve elementet, for eksempel at en tekstlenke har et større klikkbart område enn bare selve teksten. Dette er nyttig for de med ned nedsatt bevegelighet og dermed har redusert presisjon. Det er også nyttig med store klikkflater på små skjermer som en mobiltelefon. Et tips for å sjekke om løsningen er god nok er å bruke tommelen på mobilen. Man bør også unngå å plassere for mange knapper eller lenker for tett sammen, slik at det er fare for at man klikker på feil knapp.

Funn fra testen

Klikkbare elementer på nettsidene er store nok både på pc og på mobilen.

16 | Pakeravbrytelse

Pekeravbrytelser

Uheldige eller feilaktig input via mus eller berøringsskjerm skal lett kunne avbrytes. Funksjon aktiveres eller settes i gang når brukeren slipper opp musepekeren eller løfter fingeren fra berøringsskjermen. Funksjonalitet som aktiveres når pekeren slippes opp, skal ha en innebygd mulighet for å angre ved å flytte pekeren før brukeren slipper knappen på musen. Tilsvarende gjelder for berøringsskjermer, der brukeren kan flytte fingeren vekk fra funksjonaliteten før de løfter fingeren og dermed avbryte. Klikker for eksempel en bruker i en nedtrekksliste, men velger å bevege musepekeren bort fra nedtrekkslisten skal operasjonen avbrytes.

Funn fra testen

Pekeravbryteren fungerer bra på nettsidene til Østre Toten kommune.

17 | Skjema

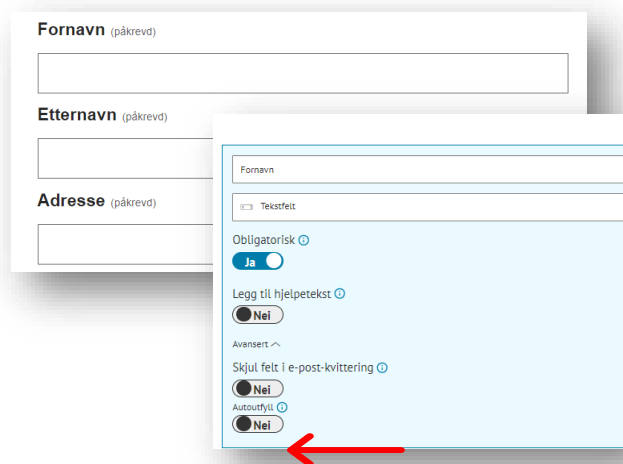
Skjema

Hvis et skjema ikke er universelt utformet kan brukere bli utestengt fra viktige tjenester eller sende inn feil informasjon. Gode ledetekster og feilmeldinger, samt markering av obligatoriske felter i skjema er nyttig for alle.

For å støtte brukerens utfylling av skjema er det nødvendig med:

- beskrivende ledetekster
- merking av obligatoriske felter
- tydelige feilmeldinger

Funn fra testen

The image shows a form with three input fields labeled 'Fornavn (påkrevd)', 'Etternavn (påkrevd)', and 'Adresse (påkrevd)'. A settings overlay is open, showing options for 'Fornavn' (Textfelt), 'Obligatorisk' (Ja), 'Legg til hjelpetekst' (Nei), 'Avansert' (Skjul felt i e-post-kvittering) (Nei), and 'Autoutfyll' (Nei). A red arrow points to the 'Autoutfyll' option.

Kommentar

Vi anbefaler at dere slår på autoutfyll for feltene navn og adresse. Det vil gjøre at det går raskere å fylle ut skjemaene.

The image shows a form with a dropdown menu. The dropdown is open, showing a list of options. The text 'Forekomster' is visible at the bottom of the dropdown.

Kommentar

Nedtrekkslisten i webskjema bør kodes som en nedtrekksliste med ledetekst og ikke som en knapp. **ACOS vil utbedre dette i en fremtidig versjon av CMS'et.**

Se funnet her: [Kontakt oss](#)

18

Kontrast

Tilstrekkelig kontrast skal sikre god lesbarhet

For å sikre at innhold på nettsiden skal være lesbart uansett forhold, bør man ha høy kontrast. Et eksempel på krevende forhold for alle brukere er bruk av mobil ute i sollys. Jo høyere kontrast, jo lettere er det å lese, og vi anbefaler at dere har en kontrastverdi på 7:1 på alle knapper og tekstelementer. Kravet til kontrast gjelder for all tekst på siden, for eksempel tekst i søkefeltet, tekst som vises når musepekeren holdes over eller hvis et element får fokus ved tastaturnavigering.

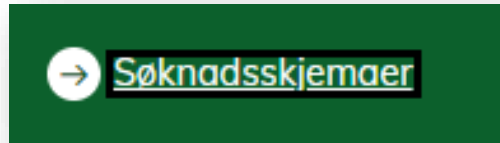
Kravet til kontrast mellom tekst og bakgrunn er 3:1 for tekst som er større enn 24 piksler (18 punkt) høy i ordinær skrift eller minst 19 piksler (14 punkt) høy i fet skrift. For all annen tekst er kravet til kontrast 4,5:1. Det forutsettes en kontrast på 7:1 for at man skal kunne lese på en mobil ute i sollys. Dersom du sørger for at kontrasten mellom tekst og bakgrunn alltid er minst 4.5:1, trenger du ikke ta stilling til om teksten er stor eller liten. Dette gjør det enklere å oppfylle kravet.

Det skal være god kontrast (minst 3:1) mellom bakgrunn og f.eks. knapper, klikkbare ikoner, søkefelt og felter i skjema og avkrysningsbokser, samt informasjonsgrafikk. Stor tekst og fet skrift har også kontrastkrav på 3.0:1

- Kontrastkrav for liten tekst er 4.5:1
- Kontrastkrav for stor eller fet tekst er 3.0:1

Funn fra testen

Tilstrekkelig kontrast skal sikre god lesbarhet

Contrast Ratio
2.72:1

Kommentar

Svart fokusmarkering mot grønn bakgrunn har lav fargekontrast. Vi anbefaler at kontrastfargen økes. **Endring i deres kundesign kan bestilles hos ACOS.**

Se funnet her: [Østre Toten kommune](#)

Contrast Ratio
1.75:1

Kommentar

Ikonet i områdemeldingen har lav fargekontrast mot den hvite bakgrunnen. Vi anbefaler at kontrastfargen økes. **Endring i deres kundesign kan bestilles hos ACOS.**

Se funnet her: [Valg 2023](#)

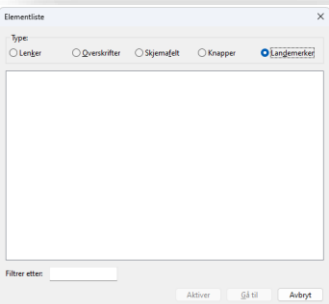
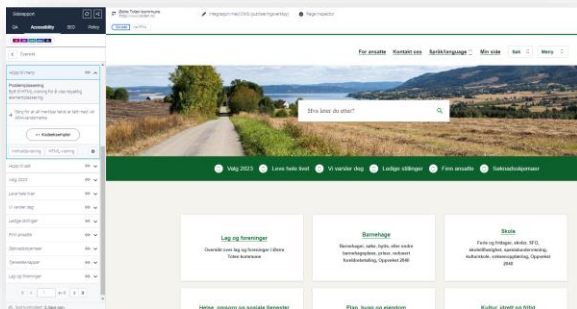
19

Koden skal følge gjeldende
standarder

Koden skal følge gjeldende standarder

For å sikre at innholdet kan presenteres på tvers av enheter, størrelser og programvare er det viktig at det kodes korrekt.

Funn fra testen

Kommentar

Nettsidene til Østre Toten kommune mangler main-landmerket på forsiden og på transportsidene. **Endring av deres kundedesign kan bestilles av ACOS.**

Landemerkene gir informasjon om sidestrukturen og brukes av skjermlesere for enklere kunne "hoppe" til ulike deler av nettsiden.

Se funnet her: [Østre Toten kommune](#)

Funn fra testen

Tilstrekkelig kontrast skal sikre god lesbarhet

```
8 Error(s) iframe no title
Description: The <iframe> is missing the title="" attribute.
WCAG 2.2 Success Criterion: 4.1.2 Name, Role, Value
Page 1 of 2

<iframe allow="accelerometer; autoplay; clipboard-write; encrypted-media; gyroscope; picture-in-picture" allowfullscreen="" frameborder="0" height="300" src="https://www.youtube.com/embed/4WQTeS6EH04" width="500"></iframe>
/html/body/form/div[5]/div/div/div[2]/article/section/p[19]/iframe

<iframe allow="accelerometer; autoplay; clipboard-write; encrypted-media; gyroscope; picture-in-picture" allowfullscreen="" frameborder="0" height="300" src="https://www.youtube.com/embed/yE5HejzsuF8" width="500"></iframe>
/html/body/form/div[5]/div/div/div[2]/article/section/p[21]/iframe

<iframe allow="accelerometer; autoplay; clipboard-write; encrypted-media; gyroscope; picture-in-picture" allowfullscreen="" frameborder="0" height="300" src="https://www.youtube.com/embed/Ne6hZ2DRRTU" width="500"></iframe>
/html/body/form/div[5]/div/div/div[2]/article/section/p[23]/iframe

<iframe allow="accelerometer; autoplay; clipboard-write; encrypted-media; gyroscope; picture-in-picture" allowfullscreen="" frameborder="0" height="300" src="https://www.youtube.com/embed/3Q1hv2a1dJ8" width="500"></iframe>
/html/body/form/div[5]/div/div/div[2]/article/section/p[25]/iframe

<iframe allow="accelerometer; autoplay; clipboard-write; encrypted-media; gyroscope; picture-in-picture" allowfullscreen="" frameborder="0" height="300" src="https://www.youtube.com/embed/M3_w397DyTc1list=PLJlgZZIKK-f5FRcxu8UJ56810p_VYzs2" width="500"></iframe>
/html/body/form/div[5]/div/div/div[2]/article/section/p[27]/iframe
```


Kommentar

I artikkelen "Økonominavigasjon" inneholder en rekke videoer. Noen av disse videoene mangler tittel. Vi anbefaler at dere setter inn iframes videoer ved hjelp av widgets av typen iframe. Alternativt kan dere benytte "Sett inn media".

Se funnet her: [ØkonomiNAVigasjon](#)

Se flere funn her: [For ansatte](#)

Arbeid og rekruttering

[Ledige stillinger i Østre Toten kommune](#)

[NAV – ledige stillinger](#)

Barn, oppvekst og opplæring

[Barnehage - redusert foreldrebetaling](#)

[Barnehage - søke/endre/si opp plass](#)

[Barnevern - bekymringsmelding til barnevern](#)

Kommentar

På siden for søknadsskjemaer er det gjort funn av Interact-skjemaer. [Mer informasjon om universell utforming av Interact-skjemaer finner du på denne nettsiden.](#)

Se funnet her: [Skjemaoversikt](#)

Funn fra testen

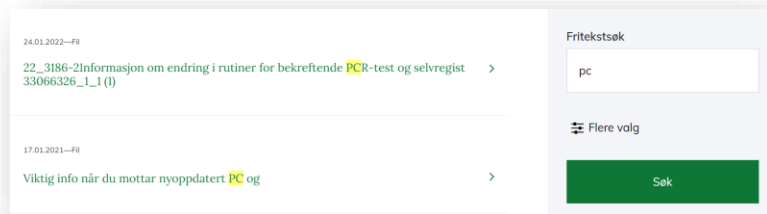
Koden skal følge gjeldende standarder

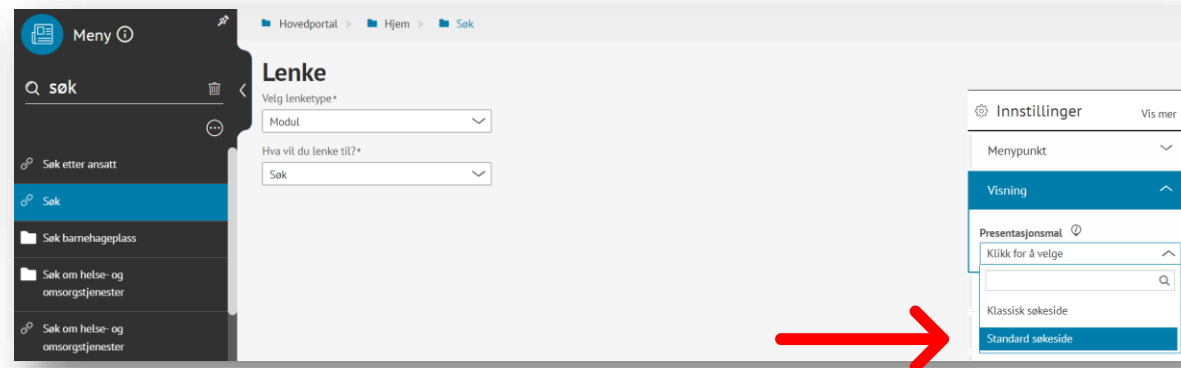
Kommentar

Når leseren beveger musepekeren over ikonene for sosiale media "hopper" de på siden. **Endring i deres kundedesign kan bestilles av ACOS.**

Se funnet her: [Valg 2023](#)

Se funnet her: [Aktuelt](#)

Kommentar

Vi anbefaler at dere endrer presentasjonsmal til "Standard søkeside".

Funn fra testen

Koden skal følge gjeldende standarder

Møteplan 2023

Vis alle utvalg

Utvalg	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Eldrerådet - (ELDR)	30		21	17		05. 12			18		06. 20	
Formannskap som eierutvalg					10			30			22	
Formannskap som partssammensatt utvalg. (PART)				19							22	
Formannskapet - (FSK)		08. 22	22	19	10	07. 26		30	27		01. 22	20

Kommentar

Innsyn har noen kjente feil i forhold til universell utforming, [se forslag til tilgjengelighetserklæring for innsyn](#). Vi vil anbefale dere å ta i bruk oppgradert versjon av innsynsløsningen.

Se funnet her: [Møteplan 2023](#)

Kommentar

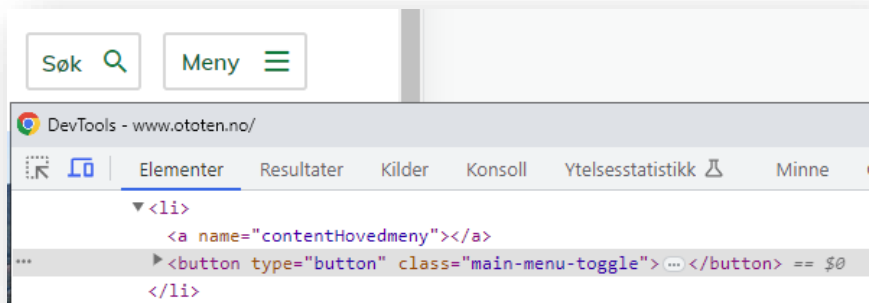
Det bør legges inn `aria-expanded="false"` for å fortelle skjermleseren at valg for søk og meny er minimert første gang siden lastes. Endring av deres kundedesign kan bestilles av ACOS.

Se funnet her: [Østre Toten kommune](#)

Kommentar

Overskriftene tilknyttet nyheter mangler overskriftskode. ACOS har registrert feilen og vil utbedre den i en fremtidig versjon av CMS'et.

Se funnet her: [Østre Toten kommune](#)

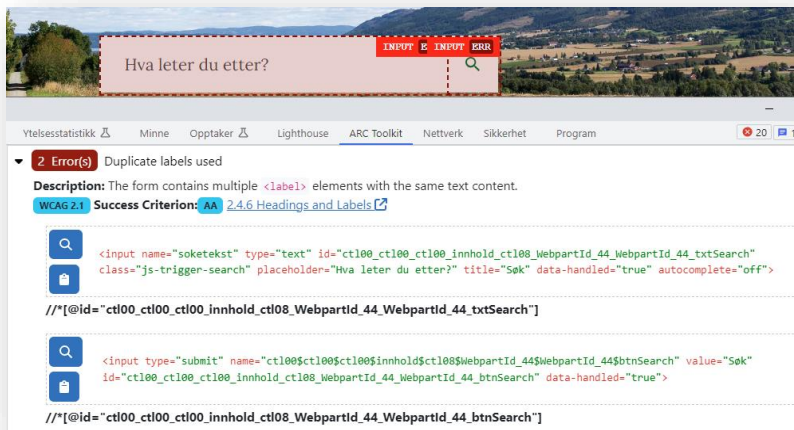

Funn fra testen

Koden skal følge gjeldende standarder

Se funnet her: [Barnehage](#)

Kommentar

I henhold til beste praksis bør en side kun ha en overskrift med overskriftskode <h1>. Derfor bør overskriftskode <h1> fjernes fra logoen. I tillegg bør det legges inn en overskrift med overskriftskode <h1> på forsiden som kun er tilgjengelig for skjermleserbrukere. **Endring i deres kundedesign kan bestilles av ACOS.**

Kommentar

Søkefelt og søkeknapp har samme navn, "Søk". **ACOS har registrert feilen og vil utbedre den i en fremtidig versjon av CMS'et.**

Se funnet her: [Østre Toten kommune](#)

Funn fra testen

Koden skal følge gjeldende standarder

Her kan du stemme på valgdagene 10. og 11. september

Åpningstider:

- Søndag 10. september kl. 14:00–18:00
- Mandag 11. september kl. 9:00–20:00

Valglokaler:

- Lena - Bygdestua på Vangen
- Skreia - Østre Toten kulturhus
- Kapp - Kapp Melkefabrikk
- Kolbu - Kolbu skole

Kommentar

Acos vil i en fremtidig versjon av CMS'et legge inn en skjult overskrift på områdemeldinger, som kun er tilgjengelig for skjermleserburkere. Dette for å tydeliggjøre for denne brukergruppen at det vises en viktig melding på siden.

Se funnet her: [Valg 2023](#)

Aktuelt fra Østre Toten

[Offentlig høring: styringsdokument og budsjett for 2024](#)

Formannskapetets forslag til

[BUA Østre Toten](#)

Hos BUA Østre Toten kan du låne utstyr til sport, lek og friluftsliv til både barn og

[Barnehage - supplerende opptak - søknadsfrist 1. desember](#)

Kommentar

Visuell overskrifter på forsiden er ikke kodet som overskrifter. **ACOS vil utbedre dette i en fremtidig versjon av CMS'et.**

Se funnet her: [Østre Toten kommune](#)

Funn fra testen

Koden skal følge gjeldende standarder

1 Alert(s) Missing ID

Description: A relationship attribute (such as `<label for="...">`, or an ARIA attribute such as `aria-controls="..."`) is pointing to a non-existent `id`.

WCAG 2.2 Success Criterion: **A** [4.1.2 Name, Role, Value](#)


```
<label for="pagination-count-button" class="bc-label label-  
module__base_71-18_jllgb"></label>
```


/html/body/form/div[6]/div/div/div/div/div/div[2]/div[2]/div/div[2]/div[2]/label

Missing id: pagination-count-button

1 Alert(s) Multiple naming techniques used

Description: The form control uses multiple naming techniques.

WCAG 2.2 Success Criterion: **A** [4.1.2 Name, Role, Value](#)


```
<input id="generic-search-id" type="text" role="combobox" aria-  
expanded="false" aria-haspopup="listbox" placeholder="Søk etter  
person" aria-labelledby="generic-search-id-label" aria-  
owns="generic-search-id-suggestions" autocomplete="off" value="">
```


/html/body/form/div[6]/div/div/div/div/div/div[2]/div[1]/div[1]/div/div/div/input

Kommentar

Det er gjort funn av et par forbedringspunkter på personoversikten i forhold til universell utforming som vil bli utbedret i en fremtidig versjon av CMS'et.

Se funnet her: [Søk etter ansatt](#)

Funn fra testen

Koden skal følge gjeldende standarder

```
1. Error Duplicate attribute 'name'.  
At line 183, column 156  
<er-search name="soketekst" ar
```

```
2. Error Duplicate attribute 'name'.  
At line 363, column 166  
<er-search name="soketekst" pl
```

```
3. Error Duplicate attribute 'name'.  
At line 494, column 208  
<er-search name="soketekst" pl
```

```
4. Error Bad value 'tel:61 14 15 00' for attribute 'href' on element 'a': Illegal character in scheme data: space is not allowed.  
From line 892, column 41; to line 892, column 120  
>Telefon: <a class="InnholdLinkTekst link-telephone " href="tel:61 14 15 00" data-id="20">61 14
```

Kommentar

Forsiden til Østre Toten har ifølge valideringstjenesten til W3C fire feil.

Se funnet her: [Østre Toten kommune](#)

```
1. Error Duplicate attribute 'name'.  
At line 193, column 168  
<er-search name="soketekst" ar
```

```
2. Error Duplicate attribute 'name'.  
At line 373, column 178  
<er-search name="soketekst" pl
```

```
3. Error Bad value 'tel:61 14 15 00' for attribute 'href' on element 'a': Illegal character in scheme data: space is not allowed.  
From line 709, column 41; to line 709, column 120  
>Telefon: <a class="InnholdLinkTekst link-telephone " href="tel:61 14 15 00" data-id="20">61 14
```

Kommentar

Søkesiden til Østre Toten har ifølge valideringstjenesten til W3C fire feil.

Se funnet her: [Søk](#)

Kommentar

Østre Toten kommune har noen kodefeil på nettsider som er gjennomgått. Det kan være flere årsaker til feil på en nettside. Noen av årsakene kan være feil i systemet, at kunde har satt inn et script med feil eller at det er feil i en tredjeparts-løsning. **Dere kan kontakte ACOS dersom dere ønsker at utvikler skal undersøke nærmere disse funnene.**